



Petur Mohr Dam, lögmaður til arbeiðis í Tinganesi stutt áðrenn hann doyði 8. november í 1968. Myndina tók Dorit Kjærbeck, sum tá starvaðist í Tinganesi. Myndin lá í Sosialinum eftir deyða P. M. Dams og hevur verið at sæð í nógvum heimum

Petur Mohr Dam 100 ár

EIRIKUR LINDENSKOV

Í dag eru liðin 100 ár síðani, at Petur Mohr Dam, stovnari og formaður Javnaðarflokksins varð føddur. Í hesum sambandi skipar Javnaðarflokkurin fyri hátíðarhaldi í Trongisvági friggjadagin og leygardagin. Tann 23. januar í ár vóru eisini liðin 70 ár síðani, at Javnaðarflokkurin fyrstu ferð fekk umboðan á tingi, tá Petur Mohr Dam og Mour-entius Viðstein vóru valdir. Friggjakvöldið klokkan 20:00 byrjar mentaløtan í Trongisvágss skúla, tá Jóannes Eidesgaard, floksformaður setur stevnu. Summarkórið fer at syngja

kórsang, og Kanny Samb-leben og Árni Hansen fara at spæla lættan klassiskan tónleik fyri violín og klaver. Thomas Michael Smith fer at lesa tilfar eftir P. M. Dam, Katrin Jørgensen og Tróndur Enni fara at spæla ávíkavist trompet og cornet og solostykki við klaverfylgispli.

Finn Juel Thomsen fer at lesa upp yrkingar eftir M. S. Viðstein og Ad Libitum fer at spæla undirhaldstónleik. Eisini verður ein afturlitandi fotoframsýning um arbeiðararørluna serstakliga á Tvøroyri, og verður hon opin báðar dagar.

Leygarmorgunin klokkan

9:30 fer Jóannes Dalsgaard, mentamálastóri at tosa um »Arbeiðararørluna serstakliga á Tvøroyri«. Karl Jespersen, fyrr. fakfelagsformaður fer at hugaleiða um P. M. Dam og Atli P. Dam fer at siga frá pápa sínum.

Jákup Lindenskov, fyrr. landsstýrismaður fer at hugleiða um M. S. Viðstein.

Klokkan 13:00 fer Jóannes Eidesgaard, floksformaður at tosa um Javnaðararørluna politiskt og fakliga.

Danski umhvørvismálaráðharrin, Svend Auken fer at tosa um »Týðningin av javnaðarhugsjónini í komandi øldini«, og Leif Hæg, umboð fyri LO í Svøríki fer at tosa um evnið:

»Globalisering - ein hótan ella ein møguleiki«.

Undir evninum »Javnaðarflokkurin - fakrøslan frameftir« fara Jákup Danielsen, fyrr. formaður í Starvsmannafelagnum, Joan Ziskason, formaður í Sjúkrasýstrafelagnum, Símun Abrahamsen, stjórnarlimur í FA, Hans Hammer, formaður í Fylking at hugleiða.

Eisini fer Maria Petersen, formaður í Sosialistiskum Ungmannafelag at tosa um »Javnaðarflokkurin og framtíðina«.

Tiltakið er alment og endar við eini ljubeiðsveitslu um kvöldið.

Petur Mohr Dam - virkin í felagslívi

Umframt at vera politikari og lærari var Petur Mohr Dam tann ídni stig-takarin

Petur Mohr Dam er føddur í Skopun 11. august í 1898 og doyði 8. november 1968.

P. M. Dam var sonur Ole Christian Dam, handilsmann úr Kollafirði og Sáru Mariu Dam, f. Olsen úr Vestmanna.

Petur Mohr Dam var sjúkligur í upp-vøkstrinum, men fór til Havnar á Lærarskúlan í 1917 og tók læraraprógvi í 1920.

Árið eftir var hann sjúkur, men tók seinni við lærarastarvi í Sumba, síðani í Trongisvági og so á Tvøroyri. Eitt skifti var P. M. Dam eisini formaður í Føroya Lærarafelag.

Petur Mohr Dam var ein av stigtakarunum til stovnina av Javnaðarflokkinum, og var hann formaður flokksins næstan alla tíðina til deyðadags í 1968.

Petur Mohr Dam baksaðist nógv við at savna arbeiðs- og fiskimannafólkið til andeilsvirki, m. a. Ísvirknið, Arbeiðaranna Trolaradrift (AT) og fyrsta flakavirknið á Tvøroyri. Hann var løgtingsmaður frá 1928 til 1968, undantikið nøkur ár av teimum, hann var lögmaður, tá hann hevði varmann fyrir seg.

Hann var fyrstu ferð valdur til lögmann í 1959, tá Javnaðarflokkurin vann stórsigur og fyrri ferð gjørdist størsti flokkur í Føroyum. Hann sat sum lögmaður hetta skeiðið út, til Hákon Djurhuus tók við í 1963.

Petur Mohr Dam var fólkatingsmaður frá 1948-57 og frá 1964-67. Í sóknarstýrinum í Froðbiar sókn síðan 1925 og formaður 1934-57, 1959-63 og 1967. Í mong ár var hann eisini blaðstjóri á Sosialinum.

Eftir Petur Mohr Dam liggja nógv yrkingar, og nakrir sálmar og einstakar søgur. Hann var limur av mongum nevndum m. a. í Skipafelagnum Føroya til 1955, í Tryggingarsambandinum og Føroya Skúlastjórn. Stjórnarformaður í AT, Tvøroyrar Skipafelag og øðrum feløgum á Tvøroyri umframt í Vinnulánsgrunninum.

Petur Mohr Dam var giftur við Raghild, f. Strøm. Hon var fødd í Trongisvági 12. januar 1909 og doyði 11. august 1976.

P. M. Dam og M. S. Viðstein valdir á ting í 1928

EIRIKUR LINDENSKOV

Fyrstu umboð Javnaðarflokksins á Løgtingi vóru Petur Mohr Dam og Mour-entius Viðstein, sum vórðu valdir á valinum 23. januar 1928.

Av teimum 6.332 fólkunum sum vóru á vali, valdu 671 Javnaðarflokkin, ella 10,6%.

Síðani 1906, tá vit finga floksbýti á tingi, høvdu bara Sambandsflokkurin og

Sjálvstýrisflokkurin stillað upp. Við valið í 1928 finga Sjálvstýrisflokkurin og Sambandsflokkurin ávíkavist 2.680 og 2.917 atkvøður. Sjálvstýrisflokkurin fekk 11 mans, Sambandsflokkurin fekk 10 mans, meðan Javnaðarflokkurin fekk tveir mans valdar.

Við valið í 1932 vóru báðir javnaðarmenninir afturvaldir. Sjálvstýrisflokkurin fekk nú 8 mans og Sambandsflokkurin 11.

Í 1936 vaks Javnaðarflokkurin rættuliga fitt, og fekk nú valdar seks mans. Teir vóru Hans Jacob Poulsen á Eiði, sum kortini doyði árið eftir. Fyri hann á ting kom J. S. Heinesen í Leirvík. Trónd Hansen, urtagarðsmaður í Havn varð valdur fyri Suðurstreym. Men tá eisini hann doyði í 1939 kom J. P. Henriksen á ting fyri hann. Á Sandi varð Jóan Petur Davidsen valdur, P. M. Dam var afturvaldur í

Suðuroy saman við J. H. Danbjørg, lærara og Jacob Nielsen, vitapassara.

Við valið í 1936 stillaði eisini Vinnuflokkurin (seinni Fólkaflokkurin) upp á fyrsta sinni, og fekk hann tá tveir mans valdar, S. Ell-elsen í Miðvági og C. H. Jacobsen í Havn.

Sjálvstýrisflokkurin og Sambandsflokkurin finga við hetta valið hvør sínar átta mans valdar.

Javnaðarflokkurin stillaði fyrstu ferð upp til Fólkatingsvalið 1926

EIRIKUR LINDENSKOV

Fyrstu ferð at Javnaðarflokkurin stillaði upp til val í Føroyum, var til fólkatingsvalið í 1926. Hetta árið vóru 3.998 fólk á vali, 2.462 valdu Sambandsflokkin, 1.046 valdu Javnaðarflokkin, meðan 490 valdu Sjálvstýrisflokkin.

Umboðan Føroya á dan-

atingi var tá á døgum øðrvísi, enn hon er í dag. Tá var ríkisdagurin býttur í tvinni kømur, Fólkatingsið og Landstingið, og høvdu Føroyar ein lim í hvørjum tingi.

Við lóg frá desember 1947 fáa Føroyar rætt til at velja tveir fólkatingsmenn, og varð fyrsta val eftir hesi skipan 18. februar 1948.

Við nýggju grundlógini frá 5. juni 1953 verður tann broyting gjørd, at ríkisdagurin bara skal hava eitt ting, fólkatingsið.

Fólkatingsmaðurin var valdur á sama hátt, sum báðir fólkatingsmenninir verða valdir í dag, meðan lögtingið valdi landstingsmannin.

Seinasti landstingsmaður

Føroya var Hans Iversen í Kvívík, sum tó bert sat frá 4. august til 21. september 1953. Poul Niclasen, sum hevði umboðað lögtingið á Landstingið doyði 3. august 1953.

Javnaðarflokkurin hevur ongantíð havt umboð í Landstinginum.



Multimediatelda



kontantprísur: **9.995,-**

Aptiva 2137-E53

AMD K6 233 MHz - 48 MB SDRAM - 2,1 GB hd
15" skerm - 24 x CD ROM - 3D grafikort við 1 MB VRAM
16 bit ljóðkort við hátálurum - Win95
Lotus SmartSuite 97 - Mús og tastatur

Avmarkað nøgd III

Figging: útgjald kr. 3.400,-
Rest gvir 12 mdr.: kr. 600,- um mán

FARODANEKO
Tlf. 311414 - Fax 317534